

Elinvoima- ja osaamislautakunta

Elinvoima- ja osaamislautakunnan tehtävänä on järjestää osaamisen ja elinkeinojen edistämisen palvelut. Näitä palveluja ovat toisen asteen koulutus sekä osaamisen, elinkeinojen ja työllisyyden edistäminen. Lisäksi lautakunnan tehtävänä on järjestää kuntouttava työtoiminta lukuun ottamatta sosiaali- ja terveyslautakunnalle kuuluvia tehtäviä.

Lautakunta vastaa maaseutuhallinnon paikallisten viranomaistehtävien järjestämisestä, ohjaa työllisyys- ja elinkeinopolitiikan linjauksia ja seuraa niiden toteutumista. Lautakunta vastaa kaupungin koulutuspolitiikan suuntaviivojen määrittelystä sekä koulutuspoliittisesta ohjauksesta lukuun ottamatta perusopetusta ja varhaiskasvatusta sekä korkeakoulupolitiikkaa. Lautakunta vastaa oppivelvollisuuslain mukaisesta asuinkunnan ohjaus- ja valvontavastuusta perusopetuksen jälkeisen koulutuksen osalta.

Elinvoima- ja osaamislautakunnalla on lisäksi palvelualaan liittyviä erityistehtäviä.

Toimintaympäristön muutokset

Tampereen kaupungin toimintaympäristö sekä elinvoima- ja osaamislautakunnan alainen toiminta muuttui olennaisesti, kun Pirkanmaan hyvinvointialue aloitti toimintansa 1.1.2023. Palvelualueen merkittävimmät yhdyspinnat hyvinvointialueen kanssa ovat työllisyyspalveluissa, maahanmuutossa, kotoutumispalveluissa, opiskelijahuollossa sekä asuntopolitiikassa. Yhdyspintojen toimivuutta vahvistetaan edelleen asiakkaiden palvelujen saatavuuden turvaamiseksi ja henkilöstön työhyvinvoinnin tukemiseksi.

Valtiovarainministeriö arvioi bruttokansantuotteen kasvavan 1,4 % vuonna 2024. Energian hintojen lasku ja saatavuushuolien hälveneminen sekä inflaation hidastuminen vahvistavat talouskasvua, vaikka hintojen nousu onkin laskenut kotitalouksien ostovoimaa ja kuluttajien luottamusta hetkellisesti. Palvelut ovat vahvassa kasvussa, työllisyystilanne kohenee edelleen ja palkat nousevat. Tampereen talouden näkymät vuodelle 2024 ovat muiden suurten kaupunkien tapaan kuitenkin heikentymässä, ja talouden tasapainossa pitäminen näyttää aiempia vuosia vaikeampana.

Uuden yritystoiminnan houkuttelu, yritysten toimintaedellytysten vahvistaminen ja osaamisen turvaaminen ovat edellytyksiä kaupungin kasvulle. Talouden kaksijakoinen tilannekuva haastaa kaupungin kasvutavoitteita ja työvoimapulan ratkaisuja. Käynnissä oleva globaali tuotantorakenteen murros, digitalisaatio ja uudet teknologiat kuitenkin luovat kaupungeille ja elinkeinoelämälle monia uusia mahdollisuuksia.

Talouden epävarmuustekijät heijastuvat myös työmarkkinoille. Tampereella ja Pirkanmaalla kehitys on viime vuosina ollut suotuisaa, mutta kuluvan vuoden aikana työttömyys on kääntynyt hienoiseen nousuun. Muutokset ovat kuitenkin olleet maltillisia ja ennusteiden mukaan työllisyyden kasvu jatkuu jälleen vuoden 2024 aikana. Suomen työttömyysaste oli heinäkuussa 2023 10,5 prosenttia, mikä on 0,2 %-yksikköä korkeampi kuin vuotta aiemmin. Pirkanmaan työttömyysaste oli heinäkuussa 2023 9,9 prosenttia (07/2022; 9,5 %). Tampereen työttömyysaste oli heinäkuussa 11,9 prosenttia (07/2022; 11,3 %). Heikentyvä huoltosuhde ja pula osaavasta työvoimasta pitävät jatkossakin työvoiman kysynnän korkealla.

Työvoimapalvelut siirtyvät valtiolta kunnille vuoden 2025 alussa. Vastuu työnhakijoille, yrityksille ja muille työnantajille tarjottavista työvoimapalveluista siirtyy pääosin kunnille ja kuntien rahoitusvastuu työttömyysturvasta kasvaa. Tampereen seudulla valmistellaan TE-palvelujen järjestämismallia siten, että Tampere toimisi yhteistoiminta-alueen vastuukuntana. Työllisyysalueen yhteisenä toimielimenä toimisi 2025 alkaen elinvoima- ja osaamislautakunta. Vuonna 2024 käynnistyy työllisyysalueen työllisyysstrategian laadinta, jossa keskeisintä on turvata katkeamattomat asiakaspalvelu- ja tukiprosessit siirtymävaiheessa. Lisäksi palveluryhmässä valmistaudutaan kotoutumisen kokonaisuudistukseen 2025.

Tampereen vetovoima matkailu- ja tapahtumakaupunkina erityisesti kansallisessa vertailussa on suurta. Merkittävät suurtapahtumat sekä vuonna 2022 avatut lentoyhteydet ovat houkutteleet Tampereelle ja kaupunkiseudulle paljon myös kansainvälisiä matkailijoita. Matkailua ja kaupungin elämystalouden kehittämistä jatketaan kestävyys huomioiden. Vuoden 2024 alussa käynnistyy uusi Welcoming City -kehitysohjelma, jonka tavoitteena on edesauttaa Tampereen muutosta kansainväliseksi kaupungiksi ja varmistaa osaltaan Tampereen elinkeinoelämän toiminta- ja kilpailukykyä.

Toisella asteella opiskelijoiden sekä henkilöstön hyvinvointiin ja tukeen panostetaan edelleen ja yhteistyötä eri toimijoiden, esimerkiksi hyvinvointialueen, yhdyspinnoilla kehitetään. Ammatillisessa koulutuksessa kehitetään mallia, jolla opiskelijavirtoja suunnitellaan pidemmälle aikavälille, jotta tulevaisuuden osaamistarpeisiin kyetään vastaamaan ennakoivammalla otteella. Uuden hallitusohjelman toimeenpanoa seurataan ja varaudutaan uudistusten valmisteluun. Tampereen kaupungin lukioiden opiskelijamäärä kasvaa edelleen sekä aloituspaikkalisäysten että opiskeluaikojen pidentymisen vuoksi.

Toiminnan tavoitteet

Vuoden 2024 talousarvio ja sen sisältämät vuosittaiset sitovat toiminnan tavoitteet perustuvat Tampereen strategiaan 2030 ja sen pohjana olevaan Kalervo Kummolan pormestariohjelmaan. Elinvoima- ja osaamislautakunnalle kohdistuu vuonna 2024 yhteensä 16 sitovaa toiminnan tavoitetta.

VALTUUSTOKAUDEN TAVOITE	TALOUSARVIOTAVOITE 2024
Kaupunkilaisten hyvinvointi ja terveys on parantunut ja sen edistämistyö vahvistunut	Oppivelvollisuuden piiriin kuulumattomien, vailla ammatillista tutkintoa olevien perustutkinto-opiskelijoiden, negatiiviset eroamiset ovat vähentyneet edelliseen vuoteen verrattuna
Turvallisuus on parantunut ja turvallisuudentunne vahvistunut	Lasten ja nuorten turvallisuudentunne esiopetuksesta toiselle asteelle on vahvistunut ja kiusaaminen vähentynyt edelliseen vuoteen verrattuna
Työttömyys on alentunut kuuden suurimman kaupungin keskiarvoon ja erityistä tukea tarvitsevien työllistyminen on parantunut	Laajan työttömyysasteen kehitys on nuorten ja ulkomaalaisten osalta kuuden suurimman kaupungin keskiarvon tasolla
Työttömyys on alentunut kuuden suurimman kaupungin keskiarvoon ja erityistä tukea tarvitsevien työllistyminen on parantunut	Työllistymistä edistävän palvelun perusteella työmarkkinatukea saa Tampereella keskimäärin vähintään 3000 henkilöä kuukaudessa
Elämystalous ja luovat alat ovat vahvistuneet	Kävijämäärät keskeisissä kohteissa ovat kasvaneet edelliseen vuoteen verrattuna

Elämystalous ja luovat alat ovat vahvistuneet	Yleisarvosana Tampereesta tapahtumia ja kulttuuria tukevana ja edistävänä kaupunkina on parantunut edelliseen vuoteen verrattuna
Startup-yritysten ja yritysekosysteemien toimintaedellytykset ovat parantuneet	Aloittavien startup-yritysten määrä ja niiden henkilöstömäärä ovat kasvaneet edelliseen vuoteen verrattuna
Startup-yritysten ja yritysekosysteemien toimintaedellytykset ovat parantuneet	Mielikuva Tampereen onnistumisesta innovaatioiden tukemisessa on parantunut edelliseen vuoteen verrattuna
Kansainvälisten osaajien määrä Tampereella on kasvanut	Kansainvälisten opiskelijoiden hakijamäärä Tampereen korkeakouluyhteisön tutkinto-ohjelmiin on kasvanut vuoteen 2022 verrattuna
Työvoiman saatavuus on parantunut	Työllisyyskokeilun aikana työllistyneiden kokonaismäärä on kasvanut edelliseen vuoteen verrattuna
Työvoiman saatavuus on parantunut	Ammatillisen tutkinnon* on suorittanut vähintään 3200 opiskelijaa ja tutkinnon osia tai sitä pienempiä kokonaisuuksia on suorittanut vähintään 1500 opiskelijaa. <i>*perustutkinnon, ammattitutkinnon tai erikoisammattitutkinnon</i>
Tampereen keskustan saavutettavuus ja elinvoima on parantunut	Keskustan kävijämäärä on kasvanut 5 % vuoteen 2023 verrattuna
Tampereen keskustan saavutettavuus ja elinvoima on parantunut	Tampere-Pirkkalan matkustajalentojen määrä on kasvanut edelliseen vuoteen verrattuna
Tampereen asema koulutus- ja opiskelukaupunkina on vahvistunut	Tampere on Suomen suositelluin opiskelukaupunki
Alueen vihreää siirtymää ja teollisuuden uudistumista on vauhditettu	Vihreän siirtymän investointien houkuttelua on tuettu toteuttamalla tärkeimpiä uusia energia- arvoketjuja koskeva mallinnus sekä edistämällä vihreän siruvalmistuksen alueellista sijoittumista

Esimiestyö on vahvistunut ja henkilöstön työhyvinvointi on parantunut	Työntekijäkokemus on parantunut edelliseen vuoteen verrattuna
---	---

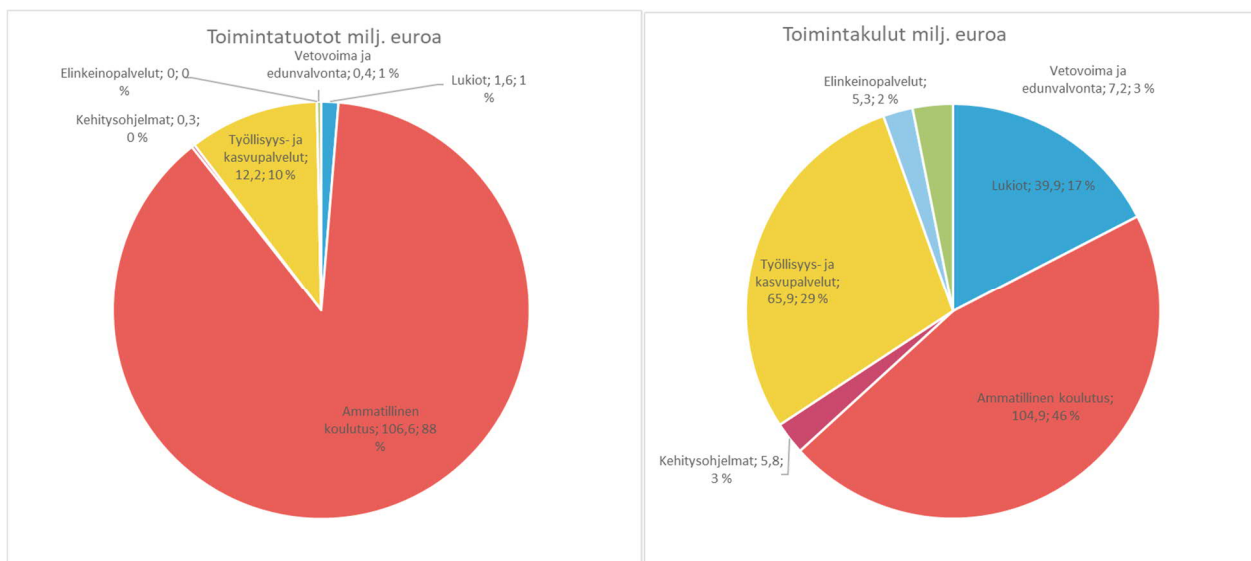
Talous

Elinvoima- ja osaamislautakunnan talous muodostuu kuudesta palveluryhmästä: Ammatillinen koulutus, Lukiokoulutus, Työllisyys- ja kasvupalvelut, Elinkeinopalvelut, Vetovoima ja edunvalvonta sekä Kehitysohjelmat. Toimintatulot muodostuvat pääosin Ammatillisen koulutuksen valtionosuustuloista sekä Työllisyys- ja kasvupalveluihin kohdistuvista palkka- ja työllistämistuista. Ammatillisen koulutuksen vuoden 2024 valtionosuudeksi on arvioitu 97,3 milj. euroa. Tulo- ja menoarviot oikaistaan loppuvuonna saatavan vuoden 2024 suoritepäätöksen mukaisesti. Maksettaviin avustuksiin sisältyy työmarkkinatuen kuntaosuus (-24,5 milj. euroa) sekä vuosisuunnitelman yhteydessä päätettävät lautakunnan myöntämät kumppanuusavustukset. Investointimenot (-2,1 milj. euroa) kohdistuvat ammatilliseen koulutuksen sekä lukiokoulutuksen toimintaan.

Tuloslaskelma (1 000 euroa)	TP 2022	Muutettu TA 2023	TA 2024
Toimintatulot			
Myyntitulot	100 928	109 010	108 242
Maksutulot	671	558	573
Tuet ja avustukset	10 685	11 756	11 959
Vuokratulot	447	377	239
Muut toimintatulot	306	40	67
Toimintatulot yhteensä	113 037	121 741	121 081
Toimintamenot			
Henkilöstömenot	-107 422	-117 025	-116 736
Palvelujen ostot	-34 128	-40 720	-43 531
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-7 169	-7 870	-8 178
Avustukset	-29 621	-28 001	-28 484
Vuokramenot	-26 059	-29 416	-31 329
Muut toimintamenot	-601	-937	-726
Toimintamenot yhteensä	-205 001	-223 969	-228 985
Toimintakate	-91 964	-102 228	-107 904
Rahoitustulot ja -menot	-4	0	0
Poistot ja arvonalentumiset	-1 162	-1 687	-2 100
Tilikauden tulos	-93 130	-103 915	-110 004
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-93 130	-103 915	-110 004

Investoinnit (1 000 euroa)	TP 2022	Muutettu TA 2023	TA 2024
Investointimenot	-2 326	-3 617	-2 100

Toimintatulojen (yhteensä 121,0 milj. euroa) ja toimintamenojen (yhteensä 229,0 milj. euroa) jakautuminen palveluryhmittäin, milj. euroa ja %-osuus:

Sitovat erät

Käyttötalous (1 000 euroa)	Toimintatulot	Toimintamenot	Toimintakate	Poistot ja arvonalentumiset	Tilikauden tulos
Elinvoima- ja osaamislautakunta (pl. erikseen sitovat erät)	14 178	-115 468	-101 290	-400	-101 690
Ammatillinen koulutus	106 567	-104 867	1 700	-1 700	0
Viiden tähden keskusta	204	-5 182	-4 978	0	-4 978
Hiedanranta	132	-585	-453	0	-453
Älykaupunki kaupunkilaisille		-1 310	-1 310	0	-1 310
Welcoming city		-500	-500	0	-500
Elämystalouden kehitysohjelma		-1 073	-1 073	0	-1 073

Investoinnit (1 000 euroa)	Investointimenot	Rahoitusosuudet	Nettoinvestoinnit
Ammatillinen koulutus	-200	0	-200
Elinvoima- ja osaamislautakunta (pl. erikseen sitovat erät)	-100	0	-100

Lautakunnan palvelukokonaisuudet

Ammatillinen koulutus

Tampereen kaupunki järjestää ammatillista koulutusta yhteistoiminta-alueen sopimuksen perusteella Tampereen seudun ammattiopistossa (Tredu). Tredulla on 13 toimipistettä, joista 5 sijaitsee Tampereella ja 9 ympäristökunnissa. Koulutusta järjestetään seuraavilla aloilla: humanistiset ja taidealat, kauppa, hallinto ja oikeustieteet, luonnontieteet, tietojenkäsittely ja tietoliikenne (ICT), tekniikan alat, maa- ja metsätalousalat, terveys- ja hyvinvointialat sekä palvelualat.

Ammatillisen koulutuksen järjestämisluvassa Tampereen kaupungilla on järjestämisoikeus 34 perustutkintoon, 34 ammattitutkintoon ja 23 erikoisammattitutkintoon sekä tutkintokoulutukseen valmentavaan koulutukseen eli TUVA-koulutukseen. Järjestämislupa sisältää myös järjestämisoikeuden työvoimakoulutukseen ja laajan luvan mukaiseen oppisopimuskoulutukseen sekä kaupunkiraideliikenteen kuljettaja -koulutukseen ja urheilijoiden ammatilliseen koulutukseen. Lisäksi Tredulla on lupa soveltaa kahteen tutkintoon tutkinnon perusteiden poikkeamismääräystä tutkintoviennissä ja lupia haetaan lisää eri tutkintoihin tutkintoviennin kasvaessa.

Tampereen kaupunki toteuttaa TUVA- koulutukseen sisältyviä perusopetuslain ja lukiolain mukaisia koulutuksen osia Tampereen kaupungin peruskouluissa ja lukioissa uuden TUVA-luvan perusteella. Tietyissä seutukunnissa Tredu järjestää TUVA-koulutusta sopimus pohjaisesti. Lisäksi Tredussa toteutetaan muita koulutuspalveluita, esimerkiksi henkilöstökoulutusta, tilauskoulutusta, aikuisten perusopetusta sekä pakolaisten kotouttamiskoulutuksia.

Toiminnan painotukset ja keskeiset muutokset

Tredun päivitettyä strategista ohjelmaa 2023-2025 viedään eteenpäin tavoitteiden kautta, joilla vastataan myös kaupunkistrategian tavoitteisiin. Ohjelman toteutuksessa painottuvat uudella tavalla kestävyiden eri ulottuvuudet sosiaalinen, taloudellinen ja ekologinen kestävyys. Kestävyiden haasteisiin vastataan kestävä elämäntapaa tukevilla toimenpiteillä, jota yrittäjyyden ja älykkään teknologian toimenpiteet täydentävät. Ohjelman toteutus sidotaan osaksi normaali toimintaa ja sen toteutustapana ovat strategisten tavoitteiden suunnassa toteutetut sprintit.

Osana strategisia tavoitteita panostetaan opiskelijoiden ja henkilöstön hyvinvointiin. Opintojen keskeyttämistä ennaltaehkäistään opintojen etenemisen seurannalla. Opiskeluhuollon osalta jatketaan uuden opiskeluhoitosuunnitelman toimeenpanoa ja yhteistyön kehittämistä hyvinvointialueen kanssa opiskeluhoollon riittävän saatavuuden varmistamiseksi. Tutkintokoulutukseen valmentavaan TUVA-koulutukseen hakeutumista ja koulutuksen toteutusmuotojen kehittämistä jatketaan.

Käynnistettyä kokonaisresursointisuunnittelua jatketaan ja kehitetään mallia, jolla opiskelijavirtoja suunnitellaan pidemmälle aikavälille. Suunnittelussa huomioidaan toiminta-alueen työelämän osaamistarpeisiin vastaaminen ennakoivammalla otteella. Pedagogisen toiminnan johtamista kehitetään mm. pedagogisen johtoryhmätoiminnan kautta sekä tukemalla osaamista opiskelijoiden henkilökohtaisten opintopolkujen suunnittelun ja toteutuksen varmistamiseksi. eTredu-kehitystyötä jatketaan pedagogisen toiminnan kehittämiseksi.

Palveluverkon osalta Hepolamminkadun kampuskehityksessä panostetaan digitalisaation ja virtuaalitekniologioiden hyödyntämiseen suunnittelun tukena. Tavoitteena on metaverse-yhteensopiva oppimisympäristö, joka tehostaa tilojen käyttöä. Orivedellä tehdään suunnittelu yhteistyötä yhtenäiskoulun teknisten aineiden oppimisympäristöjen osalta.

Uuden hallitusohjelman toimeenpanoa seurataan ja varaudutaan uudistusten valmisteluun. TE2024 uudistuksen osalta jatketaan yhteistyötä ammatillista osaamista ja sen päivittämistä tarvitsevien asiakkaiden tueksi. Ammatillisen koulutuksen rahoitusmallin uudistamista seurataan ja huomiota kiinnitetään ammatillisen koulutuksen vaikuttavuuden ja tulokellisuuden varmistamiseen. Opiskelijoiden saamaan ohjauksen ja tuen riittävyyteen etenkin oppivelvollisten osalta kiinnitetään erityistä huomiota. Mahdollisuuksien mukaan lisätään englanninkielistä tutkintokoulutusta. Koulutusperäistä maahanmuuttoa edistetään uusien tutkintoviennin tilauskoulutusryhmien toteutuksella.

Talousarvioehdotus perustuu 106,6 milj. euron toimintatuloihin. Arvio tavoitteellisesta opiskelijavuosimäärästä on 8697 ja valtionosuustulosta 97,3 milj. euroa. Kokonaisuutena käytettävissä oleva vos-rahoitus pienenee 1,2 milj. euroa määräaikaaisesti myönnettyjen lisärahoitusten käytön päätyttyä vuonna 2023. Rahoituksen pienenemisen ja kustannusten, erityisesti palkka- ja ICT-kulujen, nousun johdosta taloudellinen tilanne kiristyy.

Palvelujen toimintamenot

Palvelu	Toimintamenot, 1 000 euroa
Ammatillinen koulutus, valtionosuudella rahoitettu toiminta	99 218
Muulla valtionosuudella rahoitettu toiminta	1 366
Toimiva ja yhdenvertainen oppivelvollisuus uudistus	721
Muu toiminta	5 262
Yhteensä	106 567

*Toimintamenoissa on huomioitu myös poistot

Talous

Käyttötalous (1 000 euroa)	Muutettu	
	TA 2023	TA 2024
Toimintatulot	107 847	106 567
Toimintamenot	-106 350	-104 867
Toimintakate	1 497	1 700
Poistot	-1 497	-1 700
Tilikauden tulos	0	0

Investoinnit (1 000 euroa)	Muutettu	
	TA 2023	TA 2024
Investointimenot	-2 377	-2 000

Lukiokoulutus

Lukiokoulutuksen palveluryhmä käsittää nuorten ja aikuisten lukiokoulutuksen. Vuonna 2024 lukio-opetusta järjestetään kuudessa päivälukiossa ja aikuislukiossa. Tampereen kaupungin lukioilla on viisi valtakunnallista erityistehtävää: kuvataide ja design, urheilu, luonnontieteet, musiikki ja musiikkiteatteri sekä englanninkielinen IB-opetus. Omina opetussuunnitelmallisina painotuksina ovat matematiikan ja teknologian linja, yhteiskuntatiede-, viestintä- ja skeittilinja.

Toiminnan painotukset ja keskeiset muutokset

Tampereen kaupungin lukioiden opiskelijamäärä kasvaa sekä aiempina vuosina tehtyjen että vuonna 2024 tehtävien aloituspaikkalisäysten mutta myös opiskeluaikojen pidentymisen vuoksi. Opiskelijamäärän nopea kasvu edellyttää oppilaitosten johtamisen, erityisopetuksen ja ohjauksen vahvistamista sekä opetushenkilöstön rekrytointeja. Oppivelvollisuus koskee vuonna 2024 kaikkia päivälukion ikäluokkia täysimääräisesti.

Vuonna 2024 toteutetaan palveluverkkosuunnitelman mukaisia toimenpiteitä, esim. valmistellaan englanninkielistä lukiokoulutusta sekä vakiinnutetaan oppimisen tuen pienryhmät. Talouden ja toiminnan sopeuttamisessa on huomioitava, että poikkeusolojen aiheuttamien oppimis- ja hyvinvointivajeiden tasoittamiseen kohdennetun hankerahoituksen käyttöaika päättyy 31.7.2024.

Verkko- ja etäopetusta kehitetään ja laajennetaan seudulliseksi. Lukiokoulutuksen laadun kehittämishankkeessa laadittujen kriteerien käyttöönotto toteutetaan lukuvuonna 2024-2025.

Lyseon lukio siirtyy Pyynikintie 2:een perusparannuksen ajaksi 2024-2025. Samaan aikaan valmistellaan Hatanpään lukion siirtymistä Pyynikintielle lyseon lukion tilojen valmistuttua.

Edelleen DigiOne-hankkeen pilotointivaiheessa lukiokoulutuksessa ylläpidetään kahta opiskelijahallintojärjestelmää ja valmistaudutaan oppimisen ja koulutuksen järjestelmiä yhteen kokoavan valtakunnallisen digitaalisen palvelualustan käyttöönottoon.

Palvelujen toimintamenot

Palvelu	Toimintamenot, 1 000 euroa	Suoritemäärä	Yksikkökustannus, euroa/laskennallinen opiskelija
Lukiokoulutus	-39 945	4 244	-9 413
Yhteensä	-39 945		

*Suoriteyksikkö on painotettu opiskelijamäärä. Valtionosuusrahoituksen perusteena olevien laskentapäivien opiskelijamäärät painotetaan: (pvm20.1. opiskelijamäärä)*7/12 + (pvm 20.9.opiskelijamäärä)*5/12. Opiskelijoiden laskennallisissa määrissä on huomioitu aikuisten oppimäärä kertoimen 0,615 avulla. Aineopiskelijat on sisällytetty aikuisopiskelijamääriin valtionosuusrahoitusperusteiden mukaisesti.

Talous

Käyttötalous (1 000 euroa)	Muutettu	
	TA 2023	TA 2024
Toimintatulot	1 569	1 583
Toimintamenot	-36 808	-39 945
Toimintakate	-35 239	-38 362

Investoinnit (1 000 euroa)	Muutettu	
	TA 2023	TA 2024
Investointimenot	-1 240	-100

Työllisyys- ja kasvupalvelut

Palveluryhmä järjestää ja tuottaa kaupungin osalta julkisia työvoima- ja yrityspalveluja yrityksille, työnantaja-asiakkaille ja työnhakija-asiakkaille. Työllisyys- ja kasvupalvelujen palveluryhmä sisältää työllisyyden edistämisen palvelut ja työllisyydenhoidon, kaupungin yritys- ja työnantajapalvelujen järjestämisen, Ohjaamon ja nuorisotakuun koordinoinnin sekä kansainvälisen osaamisen palvelujen järjestämisen ja koordinoinnin elinvoiman ja kilpailukyvyn palvelualueella ja koko kaupungin tasolla mukaan lukien kotoutumisen alkuvaiheen palvelut. Ryhmä tuottaa ja tarvittavin osin järjestää myös Tampereen kaupungin vastaanottokeskuksen palvelut. Palveluryhmän tehtäviin kuuluu järjestää työllisyyden edistämisen kuntakokeilusta annetun lain nojalla kaupungille siirretyt palvelut ja tehtävät sekä Pirkanmaan kokeilualueen kuntien välisessä yhteistyösopimuksessa Tampereen kaupungin hoidettavaksi sovitut keskitetyt palvelut ja tehtävät. Ryhmän tehtäviin kuuluu työllistymistä edistävän monialaisen yhteispalvelun (TYP) johtaminen Tampereen kaupunkiseudun TYP-sopimuksissa määritellyllä tavalla. Palveluryhmässä valmistaudutaan TE-palvelujen järjestämistäsiirtoon kunnille vuoden 2025 alussa sekä kotoutumisen kokonaisuudistukseen 2025.

Toiminnan painotukset ja keskeiset muutokset

Julkisten työvoima- ja yrityspalvelujen järjestämistäsiirto siirtyy valtiolta kunnille 1.1.2025. Kunnat vastaavat muutoksen jälkeen pääosasta työnhakijoille, yrityksille ja muille työnantajille tarjottavia TE-palveluja. Palvelut tulevat osaksi kuntien elinvoimapalveluita. Uudistus muodostaa kunnille uuden valtiosuustehtävän ja muutoksessa kuntien rahoitusvastuu työttömyysturvasta kasvaa.

Tampereen seudulla valmistellaan TE-palvelujen järjestämismallia siten, että Tampere toimisi yhteistoiminta-alueen vastuukuntana. Työllisyysalueen yhteisenä toimielimenä toimisi 2025 alkaen elinvoima- ja osaamislautakunta. Uudistus pohjautuu työ- ja elinkeinoministeriölle syksyllä 2023 toimitettaviin työllisyysalueen yhteistoimintasopimukseen ja palvelujen järjestämisuunnitelmaan sekä Pirkanmaan TE-palvelustrategiaan. Vuonna 2024 käynnistyy työllisyysalueen työllisyysohjelman laadinta. Keskeistä on turvata katkeamattomat asiakaspalvelu- ja tukiprosessit siirtymävaiheessa. Valmistelu on projektoitu konsernihallintoon Työsi-projektiksi.

Työllisyys- ja kasvupalvelujen toiminnassa keskeistä on työmarkkinoiden kohtaannon varmistaminen uudistuvien työllisyyspalvelujen, rekrytointitilanteisiin räätälöityjen ratkaisujen, joustavien koulutusmallien ja tiiviin elinkeinoelämäyhteistyön avulla. Työvoiman saatavuuden turvaamiseksi kehitetään ekosysteemistä toimintamallia osana tulevaisuuden elinvoimapalveluja. Data- ja digi-infrastruktuuria kehittämällä edistetään tiedolla johtamista sekä asiakaslähtöisten ja vaikuttavien palveluiden kehitystyötä.

Hyvinvointialueen ja työllisyys- ja kotoutumispalvelujen yhdyspintojen toimivuutta vahvistetaan asiakkaiden palvelujen saatavuuden turvaamiseksi ja kaupungin työttömyysturvakustannusten hillitsemiseksi. Työllistymisen monialaisen tuen palveluissa valmistaudutaan 2025 alussa voimaan tulevaan lainsäädäntöön uuden käynnistyvän työllisyysalueen puitteissa.

Kansainvälisen osaamisen palvelut tuottaa lakisääteiset kotoutumispalvelut kotoutuja-asiakkaille sekä edistää osaavan työvoiman saatavuutta kansainvälisen rekrytoinnin ja osaajien houkuttelun keinoin. Vahva kotoutumista ja työllisyyttä edistävä palveluekosysteemi tukee maahanmuuttajien asettautumista, työmarkkinoille integroitumista sekä pitovoimaa, jolla turvataan alueen elinvoimaisuus. Digitaalisilla palveluratkaisuilla vahvistetaan kansainvälisen työvoiman ja työnantajien kohtaanto sekä kunnan palvelujen kielellinen saavutettavuus. KOTO24-lainsäädäntöuudistuksen valmistelua edistetään osana työllisyysalueratkaisua, samalla huomioiden Tampereen oman palvelurakenteen kehittäminen.

Kasvupalvelut järjestää ja kehittää yrittäjyys- ja yrityspalveluita osana elinvoimapalveluita. Keskeisinä kehittämiskokonaisuuksina ovat datalähtöiset palvelut yrityksille, vaikuttavat alkuvaiheen startup- ja

yrittäjyyspalvelut sekä ekosysteemisopimuksen toimeenpano. Toiminnassa korostuu kumppanuudessa tehtävä kehitystyö.

Palvelujen toimintamenot

Palvelu	Toimintamenot, 1 000 euroa
Kansainväliset palvelut	-8 070
Kasvupalvelut	-5 642
Lautakunnan myöntämät avustukset	-1 196
Muut tuet ja avustukset	-5 867
Rekrytointipalvelut ja kohtaanto	-11 120
Työllistymisen monialaisen tuen palvelut	-3 155
Työmarkkinatuen kuntaosuus	-24 500
Vastaanottokeskus	-4 807
Velvoitetyöllistetyt	-1 536
Yhteensä	-65 893

Talous

Käyttötalous (1 000 euroa)	Muutettu	
	TA 2023	TA 2024
Toimintatulot	11 482	12 200
Toimintamenot	-64 112	-65 893
Toimintakate	-52 629	-53 693

Elinkeinopalvelut

Elinkeinopalvelujen palveluryhmä sisältää elinvoima- ja osaamislautakunnan alaiset elinkeinopalvelut sekä elinvoiman, osaamisen ja elinkeinojen kehittämisen tuet ja avustukset. Lautakunnan palvelukokonaisuus sisältää myös maataloushallinnon viranomaispalvelut, jotka Lempäälän kaupunki tuottaa yhteistoiminta-alueopimuksen perusteella. Palveluryhmän tavoitteena on edistää Tampereen alueen elinvoimaisuutta ja kilpailukykyä edesauttamalla yritysten syntyä ja kasvua sekä kaupungin kansallista ja kansainvälistä tunnettuutta ja vetovoimaisuutta. Palveluryhmä panostaa myös älykaupunkialustakehitykseen sekä lentoyhteyksien lisäämiseen Pirkkalan lentokentällä lisämarkkinointipanostuksilla yhdessä seutukuntien kanssa.

Toiminnan painotukset ja keskeiset muutokset

Vuoden 2024 painopisteenä on uusien kehittämishankkeiden aktivointi EU:n rakennerahastosta.

Palvelujen toimintamenot

Palvelu	Toimintamenot, 1 000 euroa
Elinkeinopalvelut	-3 805
Maaseutupalvelut	-36
Avustukset	-155
Älykaupunki kaupunkilaisille kehitysohjelma	-1 310
Yhteensä	-5 306

Talous

Käyttötalous (1 000 euroa)	Muutettu	
	TA 2023	TA 2024
Toimintatulot		
Toimintamenot	-5 166	-5 306
Toimintakate	-5 166	-5 306

Vetovoima ja edunvalvonta

Palveluryhmä sisältää elinvoima- ja osaamislautakunnan alaiset matkailu- ja tapahtumapalvelut. Palveluryhmän tavoitteena on edistää Tampereen alueen kansallista ja kansainvälistä tunnettuutta ja vetovoimaisuutta. Palveluryhmän vastaa myös korkeakoulu yhteistyön strategisesta kehittämisestä, edunvalvonnan kehittämisestä ja koordinoinnista sekä suur tapahtumien ja tapahtumien hausta. Brysselissä toimiva EU-toimisto vastaa kaupungin ja koko maakunnan yhteisestä edunvalvonnasta, tukee sidosryhmien verkostoitumista ja edistää EU-rahoituksen hyödyntämistä kehittämistoiminnassa. Palveluryhmä vastaa myös Tampereen matkailun edistämistä ja markkinointia toteuttavan Visit Tampere Oy:n palvelutilauksesta.

Toiminnan painotukset ja keskeiset muutokset

Tampereen vetovoima matkailu- ja tapahtumakaupunkina erityisesti kansallisessa vertailussa on suurta. Viime vuosien merkittävät suur tapahtumat ovat myös houkuttelleet Tampereelle ja Tampereen seudulle paljon kansainvälisiä matkailijoita, ja koronasta Tampereella on palautettu jo edellisen tutkimusvuoden lukuihin. Matkailun kehittämistä jatketaan kestävyys vahvasti huomioiden. Kansainvälisen matkailun edistämistä ovat myös edesauttaneet vuonna 2022 avatut lukuisat lentoyhteydet, jotka ovat helpottaneet erityisesti Keski-Euroopasta suuntautuvaa matkailua Tampereelle ja laajemmin myös Järvi-Suomen alueelle.

Osana kaupungin ja kaupunkiseudun vetovoiman kasvattamista edistetään järvi- ja luontomatkailun tiekartan toimenpiteitä käytössä olevien resurssien puitteissa. Myös digitaalinen tapahtumakaupunki - kokonaisuus etenee. Nämä toimenpiteet nivoutuvat osaksi Elämystalouden kehitysohjelmaa, jossa vahvana painopisteenä on myös AV-alan liiketoiminta- ja liiketoimintaympäristön kehittäminen sekä kestävyystoimenpiteiden edistäminen osana kaupungin elämystaloutta. Ympäri vuotisesti vetovoimaisen kaupungin kehittämistä jatketaan valmistelemalla suunnitelmaa talven ja pimeän ajan toimenpiteille.

Vuoden 2024 alussa käynnistyy uusi Welcoming City -kehitysohjelma, jonka tavoitteena on edesauttaa Tampereen muutosta kansainväliseksi kaupungiksi ja varmistaa osaltaan Tampereen elinkeinoelämän toiminta- ja kilpailukykyä. Kehitysohjelman toimenpiteet tähtäävät kansainvälisten osaajien parempaan pitovoimaan ja Tampereen lisääntyneeseen vetovoimaan kansainvälisten työperäisten maahanmuuttajien, opiskelijoiden ja yritysten keskuudessa.

Korkeakouluysteistyön kokonaisuus edistää laaja-alaisesti Tampereen kaupungin ja korkeakouluysteistyön (Tampereen yliopisto ja Tampereen ammattikorkeakoulu) strategista kumppanuutta. Keskeisiä painopisteitä ovat vuonna 2022 valmistuneen opiskelijaystävällisyyden toimenpideohjelman jalkauttaminen sekä kaupungin ja korkeakouluysteistyön välisen tutkimusyhteistyön ja yhteisen TKIO- ja hanketoiminnan edistäminen. Vuonna 2023 resursoitu TKI-erityisasiantuntija edistää kaupunkitasoista tutkimusyhteistyön mallia yhdessä ulkoisten ja sisäisten sidosryhmien kanssa.

Edunvalvonnassa toiminta keskittyy uuden hallitusohjelman toimeenpanoon vaikuttamiseen Tampereen kaupungin, kuuden suurimman kaupungin ja Pirkanmaan yhteisen edunvalvonnan painopisteiden mukaan. Erityisesti valtion ja suurimpien kaupunkien välinen yhteistyö ja sitä tukeva strateginen allianssi korostuvat vuoden 2024 toiminnassa uutena kaupunkipolitiikan avauksena.

Palvelujen toimintamenot

Palvelu	Toimintamenot, 1 000 euroa
Matkailu- ja tapahtumapalvelut	-3 375
Avustukset	-1 108
Vetovoima- ja edunvalvontapalvelut	-1 151
Elämystalouden kehitysohjelma	-1 073
Tampere Welcoming City kehitysohjelma	-500
Yhteensä	-7 207

Talous

Käyttötalous (1 000 euroa)	Muutettu	
	TA 2023	TA 2024
Toimintatulot	506	395
Toimintamenot	-6 147	-7 207
Toimintakate	-5 641	-6 812

Strateginen hankekehitys

Kehitysohjelmat -palveluryhmän kokonaisuus muodostuu Viiden tähden keskustan ja Hiedanrannan kehitysohjelmien elinvoima- ja osaamislautakunnan alaisesta toiminnasta. Kehitysohjelmat ovat valtuustoon nähden ohjelmittain sitovia. Kehitysohjelmat perustuvat kaupunkistrategiaan ja ne toteutetaan kaupunginhallituksen ohjauksessa. Kehitysohjelmista esitetään tarkemmat ohjelmakohtaiset kuvaukset talousarviokirjassa.

Palvelujen toimintamenot

Palvelu	Toimintamenot, 1 000 euroa
Hiedanranta	-585
Viiden tähden keskusta	-5 182
Yhteensä	-5 767

Talous

Käyttötalous (1 000 euroa)	Muutettu	
	TA 2023	TA 2024
Toimintatulot	336	336
Toimintamenot	-5 386	-5 767
Toimintakate	-5 050	-5 431